

1. Η Εκκλησία εξαπλώνεται στην οικουμένη

ι. Η αποστολή του Παρακλήτου: η Πεντηκοστή

Ο Ιησούς Χριστός είχε έρθει στον κόσμο ταπεινά. Με την ανάληψή Του αποχαιρετά τον κόσμο ένδοξα. Παρόντες στο γεγονός ήταν η μητέρα Του, οι μαθητές Του και δύο αγγελικές μορφές. Φεύγοντας αφήνει πίσω του: το πέρασμά Του, τη μορφή Του και το συνταρακτικό έργο Του. Σε μια τελευταία συνάντησή Του με πολλούς μαθητές στη Γαλιλαία, τους είχε δώσει την εντολή και την υπόσχεση:

Πηγαίνετε... και κάντε μαθητές μου όλα τα έθνη βαπτίζοντάς τους... και διδάξτε τους να τηρούν όλες τις εντολές που σας έδωσα. Και εγώ θα είμαι μαζί σας πάντα ως τη συντέλεια του κόσμου.

(Μτ 28, 19-20)

Πηγή: Γέωργιος Τσανανάς / Απόστολος Μπάρλος, *Θρησκευτικά Β' Γυμνασίου. Καινή Διαθήκη. Ο Ιησούς Χριστός και το έργο του*, σελ. 137.

Η Ανάληψη του Χριστού
Rabbula-Evangeliar (6^{ος} α., Folio 13v)

Και ο Χριστός τηρεί απόλυτα την υπόσχεσή Του: πενήντα μέρες μετά την Ανάστασή Του, ένα γεγονός που συνέβη στα Ιεροσόλυμα, σηματοδότησε την αφετηρία της ιστορικής διαδρομής της Εκκλησίας και έθεσε τις βάσεις για τον αγιασμό ολόκληρης της ανθρώπινης ιστορίας και του πολιτισμού.

Οι Πράξεις των Αποστόλων περιγράφουν με παραστατικό τρόπο το γεγονός της Πεντηκοστής (2,1-13):

Δέκα μέρες ύστερα από την Ανάληψη του Χριστού, οι μαθητές Του ήταν όλοι συγκεντρωμένοι στο ίδιο σπίτι. Ξαφνικά, ακούστηκε βουή από τον ουρανό σαν δυνατός άνεμος, που γέμισε το σπίτι, και κάτι σαν γλώσσες φωτιάς στάθηκαν πάνω από το κεφάλι κάθε μαθητή. Όλοι τότε φωτίστηκαν από το Άγιο Πνεύμα –τον Παράκλητο, που ο Χριστός είχε υποσχεθεί να στείλει στους μαθητές του– και άρχισαν να μιλούν σ' όλες τις γλώσσες των ανθρώπων.

Στην Ιερουσαλήμ εκείνη τη μέρα ήταν συγκεντρωμένοι ευσεβείς Ιουδαίοι από όλα τα μέρη

του κόσμου, για να γιορτάσουν την εβραϊκή γιορτή της Πεντηκοστής. Βρίσκονταν εκεί Πάρθοι, Μήδοι και Ελαμίτες, κάτοικοι της Μεσοποταμίας, της Ιουδαίας, της Καππαδοκίας, του Πόντου, της Ασίας, της Φρυγίας, της Παμφυλίας, της Αιγύπτου, της Κυρήνης, Ρωμαίοι που ήταν εγκαταστημένοι στην πόλη, Κρητικοί και Άραβες. Άλλοι απ' αυτούς ήταν ιουδαϊκής καταγωγής και

Η Πεντηκοστή

άλλοι προσήλυτοι (δηλ. οι ειδωλολάτρες που ασπάστηκαν τον Μωσαϊκό Νόμο χωρίς να ενσωματωθούν στον Ιουδαϊσμό. Πολλοί από αυτούς, στη συνέχεια, δέχτηκαν το χριστιανικό μήνυμα), όλοι όμως άκουγαν έκπληκτοι και με απορία, ο καθένας στη μητρική του γλώσσα, τους μαθητές του Χριστού να μιλούν για τα θαυμαστά έργα του Θεού. Κάποιοι έμεναν εκστατικοί, ενώ άλλοι χλεύαζαν λέγοντας ότι οι μαθητές ήταν μεθυσμένοι.

Πηγή: Στέφανος Καραχάλιας / Πηνελόπη Μπράτη / Δημήτριος Πασσάκος / Γεώργιος Φίλιας, *Θρησκευτικά Γ' Γυμνασίου. Θέματα από την Ιστορία της Εκκλησίας*, σελ. 15.

ii. Ο Απόστολος Πέτρος κηρύσσει για τον ερχομό του Αγίου Πνεύματος

Στο απορημένο πλήθος των συγκεντρωμένων ανέλαβε να μιλήσει ο Απόστολος Πέτρος. Τους θύμισε τα όσα είχε πει ο Θεός στους Ισραηλίτες μέσω του προφήτη Ιωήλ: «...στις έσχατες ημέρες... θα χαρίσω πλουσιοπάροχα το Πνεύμα μου σε κάθε άνθρωπο. Έτσι, οι γιοι σας και οι θυγατέρες σας θα κηρύξουν την αλήθεια...» (Πράξ. 2,14 κ. εξ.). Μετά τους μίλησε για τον Ιησού, τον οποίο, ενώ εκείνοι σταύρωσαν, ο Θεός Τον ανέστησε. Οι ίδιοι οι μαθητές ήταν μάρτυρες αυτής της αλήθειας (Πράξ 2, 32).

Στο τέλος κάλεσε όλους τους συγκεντρωμένους να μετανοήσουν και να βαπτιστούν στο όνομα του Χριστού, για να συγχωρεθούν οι αμαρτίες τους και να πάρουν τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος. Το γεγονός της Πεντηκοστής και η ομιλία του Αποστόλου Πέτρου είχαν ως συνέπεια εκείνη τη μέρα να πιστέψουν και να βαπτιστούν τρεις χιλιάδες άνθρωποι. Έτσι ιδρύθηκε ως Σώμα Χριστού η πρώτη Εκκλησία. Αυτή έμελλε να αλλάξει την πορεία όλου του κόσμου.

Πηγή: Στέφανος Καραχάλιας / Πηνελόπη Μπράτη / Δημήτριος Πασσάκος / Γεώργιος Φίλιας, *Θρησκευτικά Γ' Γυμνασίου. Θέματα από την Ιστορία της Εκκλησίας*, σσ. 15-16.

Η Πεντηκοστή
(Δομήνικος Θεοτοκόπουλος)

iii. Το Άγιο Πνεύμα στην ιστορία του κόσμου και των ανθρώπων

Τη μέρα της Πεντηκοστής, η σύγχυση των γλωσσών του Πύργου της Βαβέλ ξεπεράστηκε με την ενότητα μέσα από την αποδοχή της ποικιλίας γλωσσών και πολιτισμών που χάρισε ο Παράκλητος. Οι απλοί, φοβισμένοι ψαράδες-μαθητές του Χριστού μεταμορφώθηκαν με την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος σε θαρραλέους κήρυκες του Ευαγγελίου. Μπήκαν έτσι τα θεμέλια της ιστορικής πορείας της Εκκλησίας, που με το έργο της άρχισε σταδιακά να αγιάζει και να μεταμορφώνει τους ανθρώπους και την ιστορία του κόσμου. Το Άγιο Πνεύμα από εκείνη τη μέρα, όπως ο ίδιος ο Χριστός είχε υποσχεθεί στους μαθητές Του, καθοδηγεί την Εκκλησία και δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να γνωρίσουν την αλήθεια.

Και αυτή η αλήθεια είναι ο Χριστός και ο νέος τρόπος ζωής που προτείνει στους ανθρώπους. Η γνώση αυτής της αλήθειας απελευθερώνει τους ανθρώπους από κάθε είδους δεσμό («όπου υπάρχει το Πνεύμα του Κυρίου, εκεί υπάρχει και ελευθερία», Β΄ Κορ. 3,17). Ο αναστημένος Χριστός νίκησε τον θάνατο, όχι μόνο ως Θεός αλλά και ως άνθρωπος. Αυτό δίνει τη βεβαιότητα στον πιστό άνθρωπο ότι ο θάνατος δεν είναι το τέλος της ζωής που συντρίβει τις ελπίδες του και τον χωρίζει από τα αγαπημένα του πρόσωπα. Η Ανάσταση δίνει τη βεβαιότητα ότι θα ζήσουμε όλοι μαζί και με τον Χριστό και ότι ο θάνατος δε θα μας χωρίζει πια.

Πηγή: Στέφανος Καραχάλιας / Πηνελόπη Μπράτη / Δημήτριος Πασσάκος / Γεώργιος Φίλιας, *Θρησκευτικά Γ΄ Γυμνασίου. Θέματα από την Ιστορία της Εκκλησίας*, σελ. 16.

Ο Πύργος της Βαβέλ - «Ότε καταβὰς τὰς γλώσσας συνέχε...»

Κλείνοντας τη διδακτική ενότητα, ας θυμάμαι ότι:

- α. Με την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος την ημέρα της Πεντηκοστής και με το κήρυγμα του Αποστόλου Πέτρου που επακολούθησε, ιδρύθηκε στα Ιεροσόλυμα η πρώτη χριστιανική Εκκλησία.
- β. Το Άγιο Πνεύμα γίνεται ο οδηγός της Εκκλησίας και δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους να γνωρίσουν την αλήθεια, δηλαδή τον Χριστό. Η γνώση αυτής της αλήθειας απελευθερώνει τον άνθρωπο και τη δημιουργία από τα δεσμά του θανάτου.
- γ. Μέσα στην Εκκλησία με τη δράση του Αγίου Πνεύματος συντελείται η ενότητα, ο αγιασμός και η μεταμόρφωση των ανθρώπων. Μαθαίνουν να αλλάζουν τον εαυτό τους, να αγαπούν και να θυσιάζονται για τους συνανθρώπους τους, να βλέπουν σε όλο τον κόσμο τη δημιουργία του Θεού.

Πηγή: Στέφανος Καραχάλιας / Πηνελόπη Μπράτη / Δημήτριος Πασσάκος / Γεώργιος Φίλιας, *Θρησκευτικά Γ΄ Γυμνασίου. Θέματα από την Ιστορία της Εκκλησίας*, σελ. 15.